

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 12.— P

Félévre 6.— P

Negyedévre . 4.— P

A hirdetés díj mm-ként 24 fillér és előre fizetendő. — Szöveg közt ennek duplája.

Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi . 24.— P

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS“ ROVATTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 51
I. emelet 7.
TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postatakarékpénztári csekk-számla száma 38.990

Lapmegjelenés minden hónap 1-én és 15-én.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÜVETSÉGE
A VASUTI VENDÉGLŐSÖK ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE
A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Ujabb rendelet a hústalan napokon egyes hűsneműek kiszolgáltatásának engedélyezésére, valamint a liba- és kacsamáj forgalombahozatalának eltiltása tárgyában.

A m. kir. földművelésügyi miniszter 152.250—1940. IX. 2. számú rendelete, amely a Budapesti Közlöny folyó hó 5-iki számában jelent meg, a következőket tartalmazza:

A hústalan napok tartása tárgyában kiadott 11.570—1939. M. E. számú rendelet 4. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §. Hústalan napokon a juh- és lóhús, a sertésfej és sertés láb nyers, valamint elkészített, vagy bármely módon tartósított (konzervált) állapotban a fogyasztók részére árusítható, forgalombahozható, illetőleg húsételként kiszolgáltatható.

2. §. Hústalan napon liba- és kacsamáját nyers, elkészített, vagy bármely módon tartósított (konzervált) állapotban a fogyasztók részére árusítani, vagy forgalomba hozni, illetőleg ételként kiszolgáltatni tilos.

3. §. Aki a jelen rendelet rendelkezéseit megszegi vagy kijátsza, a 11.570—1939. M. E. számú rendelet 5. §-ában meghatározott kihágást követ el és az ott megjelölt büntetéssel büntetendő.

4. §. Jelen rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Tévedések elkerülése végett közöljük, hogy bárányhúst hústalan napokon semmilyen formában sem szabad kiszolgáltatni.

A földművelésügyi miniszternek 150.338—1940. számú leirata szerint a hústalan napokon az alább felsorolt cikkek árusítását, tehát kiszolgáltatását engedi meg:

Összes szalonnafélék, zsír, háj, tepertő, bácskai pöre (darabos tepertő), préselt tepertő, disznósajt, finom disznósajt, házi füstölt disznósajt, sütnivaló vörös- és májashurka, füstölt marha-

és sertésnyelv, füstölt császarszalonna, főtt füstölt marha- és sertésnyelv, főtt füstölt császarszalonna, sertés-, marha- és borjúnyelv, sertés-, marha- és borjúszív, sertés-, marha- és borjúcsont (teljesen hústalanított), sertés vese-velő, marha- és borjúvelő marha- és borjúvese, sertés- és marhalép, marhapacal, vér, borjúmirigy, összes vad, olvasztott libazsír, libatepertő, kenőmáj, amelynek összetételű anyaga: sertésmáj és szalonna), fekete hurka melynek összetételi anyaga: sertésbőrke, sertésvér, sertés- és marhatüdő, marhapacal és szalonna), bácskai májas- és véréshurka (amelynek összetételi anyaga: sertésbőrke, szalonna, sertéstüdő, máj, szív, nyelv és vér).

Az Országos Szüvetség intézőbizottságának ülése.

E hó 7-én Szüvetségünk intézőbizottsága tartotta negyedévi ülését.

Hoffer Ferenc elnök üdvözölte a megjelenteket és megállapította a határozatképességet és az ülést megnyitotta. Bejelentette, hogy a közlekedési nehézségek miatt Tschida István (Sopron), Schmidt János (Pécs), Keszler Mátyás (Salgótarján), Tatzl Antal (Orosháza), Klöcker Rezső (Sárobgárd), más intézőbizottsági tagok pedig egyéb elfoglaltságuk miatt távolmaradásukat kimentették.

Jelenti továbbá, hogy a kassai kongresszuson hozott határozatok végrehajtása ügyében az elnökség megtette a szükséges lépéseket. A mult hónapban pedig, mint azt a „Fogadó“ már megírta, küldöttségileg a kereskedelemügyi minisztériumban Törley államtitkárnak átadtunk több a tereához tartozó beadványunkat. Az államtitkár előtt Szöllösy Ferenc ügy. elnök kimerítően ismertette iparunk kívánóságát. Jelenti még, hogy a „Hatvani Vendéglős és Korcsmáros Szakosztály“ 12.60 P-t küldött segélyalapra. Wind János pedig a Szüvetség tör-

vénytárának kiegészítésére 50 P-t adományozott. Az adatokoznak ezúton köszönetét fejezi ki.

Jelenti továbbá, hogy ezelőtt 10 évvel, mikor a Kormányzó Ur megválasztásának 10. évfordulója volt Szüvetségünk diszülésben ünnepelte azt a napot. A 20. évforduló alkalmával Szüvetségünk eleget téve a Kormányzó Urunk kívánóságának, külön diszülésben nem ünnepeztük ezen évfordulót, hivatkozva a Főméltóságú Kormányzó Ur azon szavaira: „Bizom a Gondviselésben, hogy az ünnepeknek is megjön az idejük, mert ma komoly idöket élünk, amidőn mindnyájan együtt örülnék és együtt bánkódunk szótlannal is. Most nincs helye ünneplésnek.“ Mikor tehát az államfő a nemzeti történelem e fontos határkövénél elsősorban az ember, a maga személyét háttérben tartó ur, megítélve amai idöket, egyszerűen elhárít minden ünneplést magától. Igénytelen a mi szavunk ahhoz, hogy megfelelően méltassuk Kormányzónk elhatározását. Még igénytelenebbek vagyunk ahhoz, hogy méltassuk emberi és államfői nagyságát. Tudjuk jól mindnyájan, hogy a világháború összeomlásával és az azt követő forradalommal porba sújtott országunkat talpraállítani kezdettől fogva igyekezett és sikerült is azt a munka, a rend és a nyugalom állapotába bevezetni. Az igazságtalanul elrabolt területeink egy része vissza is került az ezeréves hazához. A magunk bensőséges csendes ünneplésével hódolattal emlékezzünk meg a 20 éves évfordulóról és ezt jegyzőkönyvileg meg is rögzítjük. (Általános helyeslés.)

Elnök bejelenti, hogy a mult évben az egyik intézőbizottsági ülésen Kucsera Ferenc tagunk indítványára az intézőbizottság elhatározta, hogy a Szüvetségünk mindnyájunk által nagyrabecsült korán elhunyt elnökét, Szücs Mihályt lefesteti. E határozat végre-

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapított 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdaságl kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

hajtása késett, mivel sok időbe került, amíg egy megfelelő fényképet találtunk, amelyből egy élethű és művészi kép elkészíthető volt. A most bemutatásra kerülő képet egy elsőrangú művész festette és megállapíthatjuk, hogy a gép élethű és jól sikerült. A kép most megfelelő díszes keretbe fog jönni és javasolja, hogy az a közgyűlés alkalmával ünnepélyes formában lepleztessék le. Miután a kép előállítására fedezet nincs, a felmerült kiadások fedezetére nem kíván konkrét javaslatot tenni. Galambos Ernő — miután az elnökség az egyéni gyűjtést nem kívánja — azt javasolja, hogy minden szakosztály erre a célra küldjön egy bizonyos összeget. A pestszenterzsébeti szakosztály nevében mindjárt felajánlott egy összeget. Hornyák István az újpesti szakosztály nevében, arra való tekintettel, hogy Szücs Mihály elnök újpesti lakos volt, bejelenti, hogy szintén egy nagyobb összeget fog beküldeni. Itt azután sorba bejelentették a többi szakosztályok — Csepel, Pestszentlőrinc, Soroksár — vezetői a hozzájárulásukat. Az intézőbizottság határozata értelmében a távol volt, vagy az ülésen nem képviselt szakosztályok vagy csoportok levélben felkértek, hogy a költségekhez járuljanak szintén hozzá.

Elnök bejelenti, hogy az elnökség egy kiváló férfiút, kinek az iparunk körül nagy érdemei vannak és iparunkkal állandó nexusban van, disztárgyá kívánna választatni. Erre névze felkéri az intézőbizottságot, ha a kartársak ehhez hozzájárulnak, hogy az alapszabályainknak 4. §-a értelmében a közgyűlésnek ilyen javaslatot tehesen. A bizottság a javaslatot elfogadta.

Elnök javasolja, hogy a rossz időjárás és közlekedési nehézségek miatt az évi közgyűlést ne a Mezőgazdasági Vásár, hanem a Tavaszí Vásár idejében, mikor ugyancsak felárú jegykezdése van, tartassák. A bizottság az elnök javaslatát helyeseli és a rendezési közgyűlés idejét április hó 30-án állapította meg. Miután a közgyűlés új tisztikart is választ, egy jelölőbizottság küldetett ki.

Titkár bemutatta a pénzügyminisztérium felhívását, hogy a Szövetség adjon véleményt az egyik sörgyár kérelmére, hogy a sör kismértékben elárúsítása határának viziontelárusítás viszonylatban 25 liter helyett 12,5 literben való megállapítására. Hornyák István és mások hozzászólása után a kérelmet pártfogolja, de csak azzal a feltétellel, hogy az italmérsési illeték és italforgalmi illeték kiszabásánál változás nem lesz.

Galambos Ernő a forgalmiadó anomáliákat teszi szóvá. Hornyák István több hasonló panaszt említett fel. Többek hozzászólása után rövidesen a környéki szakosztályok küldötteinek részvételével ebben az ügyben a pénzügyminisztériumba fogják panaszukat és kívánságaikat előadni.

Ezzel az ülés véget ért.

Egyről — másról

(Ismét több pestszenterzsébeti boresem pécsi helyeztek rendőri felügyelet alá. A háziszolgából lett csapos. Naggyobb kari összetartás).

F. évi február hó 20-iki kelettel ad. 7841. kig. 1939 szám alatt átirat érkezett a rendőrségtől, mely szerint Nardai József Balassa-u. 12. sz., Kovács György Lehel-u. 62. sz., Barabás Gézáné Bercesényi-u. 12. sz., Schranz János Akácfa-u. 45. sz. lakos boresem-pézeket és Strassburg Pál hentes-mestert feketevágás miatt rendőri felügyelet alá helyezte. Érdekes következményei vannak ezeknek a drákói ítéleteknek, mert a f. hó 2-án megjelent egyik helyi újságban már a következő hirdetés olvasható: Értesítem az érdekelt hitelezőket, hogy megvettem St. P. hentesmester Török Flóris-uta 218. sz. alatti ingatlanát, tehát követeléseiket 3 napon belül jelentsék be stb. Tehát a felügyelet alá helyezés teljesen lehetetlené teszi ezeknek az embereknek további garázdálkodását, mert még a tőlünk 5 perenyi járásra lévő szomszéd községbe sem mehetnek árjuk beszerzése céljából, helybe meg hozza senki, így kénytelen mindent eladni s másutt próbálkozni. Szükséges volna ezen eljárást országos viszonylatban elrendelni, hogy másutt se folytathassa káros tevékenységét. A többi szakmai érdekeltség miatt nem követelik a pestszenterzsébeti precedens alapján a hasonló eljárást? Hiszen a boresem-pészés az egész országban iparunk rákfenéje.

A Szövetség multkori értekezletén felvetődött többek között a csaposkérdés. A vélemények megoszlottak. Azonban az én véleményem az, hogy ha már a rendelet ezeknek a fizetését is kategorizálta, akkor miért nem lehet ezt a foglalkozási ágat szakvizsgához kötni? Szerintem senkinek sem áll jogában abból a háziszolgából, aki jól tudja a kocsi hazatolni a piaeról, hogy abból már elsőosztályú csapot kreáljon. Jólehet, hogy az az ember az illeto vendéglősnél talán megfelel mint csapos is, azonban nem valószínű, hogy más üzletben, ahol a csapostól esetleg több szakutadást követelnek, mert önálló csaposnak heti 28 pengő fizetésnél a borkezeléshez is kell feltétlenül érteni, megfelel-e, s ha nem felel meg, akkor mégis a törvény által előírt fizetést kell hogy adjuk, mert a munkakönyvében önálló csaposként szerepel. Azonkívül ezek az emberek azok, akik 6 évi vendéglői szakgyakorlatot tud-

nak igazolni, még mestervizsgára is becsáttnak, de a kocsmáros nem, itt már szalkát találtak, s ezeket a szalkákat mindazokra a szakértőkre hárítom, akik ennek a törvénynek megszületése előtt a szakértő-bizottságban helyet foglaltak. Elgondolásom szerint háromévi háziszolgai gyakorlat után, aki egyszerűsminál csaposi teendőket is végzett, becsáttnak a segédvizsgáztató-bizottsághoz szakvizsgára, s ez a bizottság állapítsa meg ezek szak-képzettségét s csak azután nyerjen csaposi képzést. Furesának találom, hogy amikor a vonatkozó törvény annyit előnyt biztosít a munkavállalónak, s olyan megkötöttséget a munkaadónak, hogy akkor miért nem tiltkoznak, illetve miért nem kérik ennek a törvénynek a módosítását? Mert pl. ez is csodabogárszámban megy, hogy egy, a tanidejt szabályszerűen kitöltött pincér, aki már x éve dolgozik a szakmájában, de kölesönös hanyagság folytán a két évi segédi szakgyakorlatot munkakönyvével igazolni nem tudja, hanem csak bizonyítványokkal, amit az iparkamara nem vehet figyelembe, ezt nem becsátják mestervizsgára, de ha az utcáról felvesznek egy napszámot és szakmunkásként alkalmazják, ez 6 év után minden további nélkül mestervizsgára mehet. Ezek után nem tudom, hogy ennek az iparnak a tekintélye hova fog fejlődni. Mert idáig valamennyire meg van még a külföldiek előtt is, de hogy ezután mi lesz, azt nem tudom. Köztönivaló boldol volna mindenki, aki elmenne tanoncnak s 3 évig ingyen dolgozna akkor, amidőn a törvény neki más úton sokkal több előnyöket biztosít. Mert ha tanonc, akkor 3 évig nem kap fizetést, s míg mestervizsgára jogosult, ahhoz két évi segédi szakgyakorlatot kell igazolnia s ha még egy évig dolgozik, akkor a hat év alatt csak három éven keresztül kapott fizetést és mestervizsgára akkor mehet. Eltekintve attól, hogy a szakmát nem tanultak nem csak a szakértő pincértársadalomnak tekintélyét rombolják, de a vendéglátóiparét is.

Hiszen tapasztalatból tudjuk, hogy az ilyen ember nem képes egy vacsorát eladni, mert nem tudja megmagyarázni a vendégnek azt, hogy az étel milyen húsból készült és hogy készült, ez pedig nagy baj, mert a vendég bizalmatlan az olyan étel iránt, amit nem ismer. Tehát mégis a végére kellene járnunk annak a köztudatban lévő megállapításnak, hogy avendéglátóipar gyakorlása nem igényel különösebb tudást, pedig erről a tudásról vaskos könyvek tanusodnak, lásd a szakácsművészetről, borászatról és a vendégek helyes kezeléséről szóló könyveket. Ha ezekhez az irányelvekhez ragaszkodnánk szorosan, akkor máris elejét lehetne venni a kontár pincéreknek, akiknek ugyanolyan fizetést kell adnunk, mint a legjobb szakembereknek s mint mondom, ez a szakmai tekintély rovására megy, ha napszámokból csinálnak pincért, később pedig

Közszegen

a tulajdonomat képező

JURISICH SZÁLLODÁT és VENDÉGLŐT

betegség miatt kedvező feltételek mellett azonnal bérbeadom. Cím:

Erhardt József szállodás, Kőszeg.

vendéglőst. Ilyen könnyen egy szakmában sem boldogul a laikus, mint ebben a legtöbb intelligenciát igénylő és agyonadózott, agyonellenőrzött szakmában.

*

Kívánatos volna a nagyobb kari összetartás is. Mult hóban Csepelen — Pestszenterzsébetől 1 kilométer távolságban — elhunyt egy népszerű és közismert szaktárs. Tőlünk több kartárs elkíserte volna utolsó útjára, de nem volt tudomásuk az említett kartárs elhunytáról, mivel a csepeli kartársak nem értesítették erről a szomszédos Erzsébetieket sem. Pedig egy telefonközlés is elegendő lett volna. Ne csak az élőkét, hanem az elhunytakat is becsüljük meg.

Galambos Ernő.

Hétfőn és pénteken készíthető különleges ételek.

A vendéglátó üzemek vezetőinek nagy gondot okoz a megszokott bőséges választékú étlapok után a korlátozott mennyiségű húsételekből étlapot összeállítani. Ez különösen a hétfői és a pénteki napokon érezhető, amikor csak hal, vad- és a juh húsból készült ételeket szabad étlapra venni. Közleményem célja pár olyan étel készítésére felhívni kartársaim figyelmét, amelyekkel étlapjukat változatosabbá tudják tenni.

Elsőízben a húspótlókat vesszük figyelembe, amelyeket főzelékek vagy kóréttel, salátával tudunk felszolgálni. Ezek a főzelék-szeletek, a kirántva készített főzelékfélék, mint a zeller, karfiol, gomba. Ezek olcsóságuknál, valamint különlegességükönél fogva; mert a normál élelmezésben eddig ritkán szerepeltek, meg lehet kedveltetni a fogyasztókkal. A bechamellal készített főzelék szeletek, amelyeket zöld-ségfélékből készítünk, nagyon jó ízűek, a húslevesbe főtt zeller, vastagabb szeletekbe kirántva nagyon hasonlít a hasonlóan készített halélethez, a gomba íze pedig, mint tudjuk, az összes főzelékek közül a legjobban megközelelti a hús ízét. Megemlítem még a növényhús elnevezés alatt, kísérletezés alatt álló, főzelékekből készült liszt-szerű anyagot, amelyet minden formában alkalmazhatunk, ahol vagdalt húst használunk.

A megengedett húsfélék közül a belsőszelek megszokottabb elkészítési módjával nem kívánok foglalkozni, mert azok mint ragout-félék a fogyasztót nem elégtí ki, mert nem azt a benyomást teszi, mintha ő húsételet kapna, ezért a zsiger részek közül az egy darabba párolt májat tartom alkalmasnak, amelyet szalonnával tűzdelve vagy natur, vagy különböző mártásokkal elkészítve az egyben sültetés módján szeletelve lehet tálnálni és mint feltétet is szívesen fogad a fogyasztó. Az ilyen módon készített máj nálánál igen fontos, hogy a fiatal állatból származó legyen mert különben kemény, miáltal élvezeti értékben sokat veszít. A házilag készített májas- és véreshurka

különösen, ha a fogyasztó bizalommal van a konyhánk iránt, szintén gyakran szerepelhet, mert sokan szeretik, laktató és olcsó étel. A hurkaféléket minden különösebb szaktudás nélkül készíthetjük házilag, csak arra kell ügyelni, hogy a felhasznált anyagok tökéletes, frissek legyenek és a belet nagy gondal tisztítsuk meg. Ajánlatos a szárított marhahúst használni, mert könnyebben tisztíthatjuk és erősebb, mint a sertésből. Házilag készített hurka a legjobb minőségben sem kerül kg-ként 70—80 fillérnél többre. Ha a tüdőt megfőzve megdaráljuk, főtt rizsszel össze keverjük és mint a hurkánál szokás majaronával, szegfűborsal, magyar borssal ízesítjük és ezzel készítjük el az előre lepárolt savanyú káposztával, tejfellel a rakott káposztát, igen jóízű, olcsó ételt kapunk.

A legújabban engedélyezett sertésfej felhasználásával olcsó élelmezésben tormahúst, székely gulyást, továbbá kocsányát készíthetünk, még a melegebb időkben is, amikor az alvadászt kevés zselatinnal segítjük elő.

A sertés- és borjúnyelvet a szokott elkészítési módokon kívül, rántva is készíthetjük, természetesen a garat nélkül. Úgyhogy a főtt hideg nyelvet három-négy szeletre vágjuk.

Az ürü- és a bárány húsból minden szakácskönyvbe találunk sokféle elkészítési módot, itt csak egy elkészítési módra szeretném felhívni a figyelmet, amellyel egy közkedvelt ételt, a fatányéros helyettesíthetjük, olyképpen, hogy egy szelet ürü-cotletet roston sütünk, egy szelet angol ürü-combot, egy darab bárány-cotletet és egy darab rántott bárányt a szokásos körítéssel és tálalással, kakastaréjjal adhatjuk. Persze hústalan napon a bárányhúst mással kell pótolni. Az egyik húsfélelt tüzdelt roston sült vagy rántott bárány-, sertés- vagy borjúmáját adhatunk.

Mivel ezt az ételt csak „fatányéros” néven az étlapra nem tehetjük, mert félreértésre adna alkalmat, úgy a hatósággal, mint a fogyasztóval szemben, minden üzem egy ötletes név alatt szerepeltesse az étlapon.

Az ürü-combot pácolás után bekötözve, angolosan sütve vagy pácolva, mint hideg húsételet is számításba vehetünk, vagy mint orosz hús-salátát elkészítve szintén egy közkedvelt ételt nyerünk.

Szükségesnek tartom megemlíteni, hogy a vadak elkészítési módján kívül a szarvashúst, különösen az elejét, amely lényegesen olcsóbb, mint a gerinc vagy a comb része húsleves készítésére, mert gyakorlatból tudom, hogy igen jóízű húslevest lehet belőle készíteni, a főtt húst pedig, mint a főtt marhahúst felhasználni. Ennek az elkészítési módnak fontos kelléke, hogy tökéletesen lemoszuk, lehetőleg kéfével és blanchírozás után tegyük fel hideg vízbe főzni és az erősebb zöldsegelesen kívül gyömbért és szerecsendiót is reszelve használjunk az egyéb ízesítők között. Consomé készítésére is nagyon alkalmas, mert a szarvashús

extrektív anyagokba gazdagabb, mint a marhahús.

A halakra vonatkozólag, mivel azok a polgári élelmezésben különösen a mostani időszakban, nagyon magas árak miatt a fogyasztók ritkán igénylik, ajánlatos a szálkátlanított olcsóbb fajta halakat, magyaros vagy rác módon étlapra írni.

Mindezekből láthatjuk, hogy szaktudással és utána nézéssel a hétfői és pénteki étlapjainkat is bőségesen, változatosan és nem mindennapi ételekből állíthatjuk össze, természetesen az új elgondolású ételeket igyekezzünk pontosan bekalkulálni, hogy a fogyasztó is meg legyen elégedve, hatósággal sem legyen bajunk és a polgári hasznunk is meg legyen.

A rakott-burgonya, vagy mint sok helyen használják, a francia-burgonya elkészítési módjait a következőként közlöm:

I. A héjában főtt, hámozott burgonyát szeletekre vágjuk, tejfelt elkeverünk egész nyers tojással, a főtt kemény tojást szintén szeletekre vágjuk. Kizsirozott és zsemlyemorzsával beszórt lábasba, vagy nagyobb mennyiségben sütőpléhbe teszünk egy sor szeletet burgonyát, rászórjuk a szeletelt tojást és megöntözzük a tejeles-tojásos keverék egy részével, erre megint rárakjuk a megmaradt burgonya szeleteket és ismét megöntözzük a tejeles-tojásos keverékkel, ha gazdagabban akarjuk megcsinálni, feldarabolt nyers vajjal szórjuk meg, tetejét vékonyan behintjük zsemlyemorzsával és megsütjük. Akkor kész, hogyha a tejeles lé a sütés alatt összeáll, tehát nem folyik.

II. Ugyanígy készítjük elő a burgonyát és a keményre főtt tojást. Bechamelt készítünk, ami abból áll, hogy vajban vagy zsírban a lisztet nem pirítjuk meg, hanem csak éppen felmelegítjük és amny tejet adunk hozzá, hogy tejfel sűrűségű mártást kapjunk, amelyet jól kifőzünk. Ebbe a mártásba teszünk tejfelt és egész nyers tojást és habverővel jól elkeverjük, a mártás ne legyen forró, mert különben a tojás megalvad. Az eljárás ugyanaz, mint az előbbi módnál láttuk, a tejfel helyett ezzel a mártással öntözzük meg rétegezés közben is és a tetejét is. Zsemlyemorzsával megszórujuk és forró sütőben megsütjük.

Általában egy adagra 30 dk hámozatlan nyersburgonyát, 2 tojást, az I-nél ½ deci tejfelt, a II-nál tetszés szerinti tejfelt vagy elhagyhatjuk, mert a bechamel, ha nem sütjük a kelleténél tovább, igen jól köt és nem szárad ki az étel. Ha a sütő nagyon forró volt, úgy a teteje már szép piros, de alul nem kötött, akkor célszerű zsírpapírral betakarni és úgy sütni tovább.

Kombinálhatjuk úgy, hogy az I-nél a tejeles-tojásba, a II-nál a bechamelba teszünk kevés reszelt sajtot és zsemlyemorzsa helyett a tetejét is reszelt sajttal szórjuk be. Ezt nevezzük svájci rakott-burgonyának.

Ha sonkával vagy füstölt kolbásszal

kombinálva készítjük, akkor ezekkel a szeletelt kemény tojással együtt szórjuk meg, hogy a közepén maradjanak, mert ha a sonka, tojás vagy a kolbász a tetején van, megszárad és kellemetlen rágós lesz. A sonkával készítettet sonkás rakott-burgonyának, vagy sonkás francia-burgonyának nevezhetjük, a füstölt kolbásszal készítettet pedig debreceni rakott-burgonyának. (Persze sonkás vagy kolbászost hústalan napon nem adhatunk).

Örömmel teljesítettem mélyen tisztelt Főszerkesztő úr kívánságát, hogy a nagyobb terjedelemben megjelenő húsvéti számban cikket írjak az elmondottakról.

Kívánok a Főszerkesztő úrnak és a kartársaimnak is kellemes húsvéti ünnepeket.

Reigl László.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Lapunk a régi nagyságban!

A papírkorlátozó rendelet értelmében eddig minden újság csak fele terjedelemben jelenhetett meg. A húsvéti ünnepekre való tekintettel a kormány megengedte, hogy az időszak lapok márc. 10. és 30-a között nagyobb oldal-számban adhatók ki. Szerkesztőségünk élt e joggal és a mostani lapszámunkat 8 oldal nagyságban bocsátotta olvasóink kezébe.

Hivatalból megszüntetik az iparengedélyek érvényét.

Az egysúlytörvénnyel kapcsolatban országsszerte jelentkezni kellett minden iparigazolvány- és iparengedélytulajdonosnak, hogy meg lehessen állapítani a keresztyének és a zsidók számarányát.

A jelentkezések lezárása után elővették az iparlajstromokat és megállapították, kik tettek eleget a jelentkezési kötelezettségnek és kik nem. Akik nem jelentkeztek az előírt időben, ezeket megbüntetik. Ez a büntetés természetesen nem érinti magát az iparjogot.

Akikről kimutatható, hogy előzetes bejelentés nélkül több, mint egy esztendeje nem gyakorolják az ipart vagy kereskedést, amelynek üzésére jogosítványt kaptak, azok jogosítványát hivatalból megszüntetik.

Április elsején újból kezdődik egy kéthetes borkezelési tanfolyam

Budafokan a m. kir. állami Szőlészeti és Borászati Szakiskolában. Miután a legutóbbi tanfolyamra jelentkezők közül többen a rossz közlekedési viszonyok miatt nem tudtak résztvenni, viszont az elkésve jelentkeztettek túlszűfolttság miatt már nem lehetett behívni, így a jövő hó elsején egy újabb kéthetes borkezelés kezdődik. E tanfolyamra a részvételi díj egyidejű lefizetése mellett lehet legkésőbb március hó 28-ig a Magyar Szállodások, Ven-

déglősök és Koresmárosok Országos Szövetségénél, Bpest, VI, Csengery-u. 51. sz. alatt a hivatalos órák alatt jelentkezni. Közöljük még, hogy az előadások csak a délutáni órákban 3-7 óra között tartanak. Lakás és ellátásról a tanfolyam hallgatóknak maguknak kell gondoskodni.

Mestervizsgára bocsátható-e az olyan iparos, aki nem volt tanonc?

Március hó 1-i Fogadóban közölt „Segédvizsga nélküli munkakönyv” közleményünk kiegészítésképp még a következőket közöljük: Az 1936. évi VII. tc. 21. §-a, illetve az 1922. évi XII. tc. 89. §-a szerint a tanidő általában nem lehet 3 évnél rövidebb és 4 évnél hosszabb. Az olyan tanoncok, akik valamely középiskola vagy polgári iskola 4 osztályát sikerrel elvégezték, vagy 16. életévüket betöltötték, nem lehet a tanidő 2 évnél rövidebb és 3 évnél hosszabb. Az olyan tanoncok tekintetében, akik valamely középiskola vagy polgári iskola 6 osztályát elvégezték, a tanidő nem lehet 1 és fél évnél rövidebb és 2 és fél évnél hosszabb. Az olyan tanoncok tekintetében pedig, akik érettségi bizonyítvánnyal rendelkeznek, nem lehet a tanidő 1 évnél rövidebb és 1 és fél évnél hosszabb.

Előfordul, hogy egyesek a legkülönbözőbb körülmények folytán nem lehetnek tanoncokká, mégis éveket töltöttek szakbavágó munkával. Az ily egyéneket nem zárja el a törvény attól a lehetőségtől, hogy megfelelő tartamú szakbavágó gyakorlat igazolása alapján önálló iparosokká lehessenek. A szakbavágó gyakorlat tartamát illetően a törvény azt az elvet érvényesíti, hogy annak hosszabbnak kell lennie az illető iparra nézve megszabott

tanidő és segédi szakbavágó gyakorlat együttes tartamánál.

Azok tehát, akiknek tanideje az 1922. évi XII. tc. 89. §-a szerint 3 évnél rövidebb nem lehet, olyan iparoknál, amelyeknél a segédi gyakorlat tartama 2 év, 7 évi szakbavágó gyakorlatot kötelesek munkakönyvvel igazolni. — Azok, akikre a törvény 89. §-a magasabb iskolai képzettség folytán a tanidő legrövidebb tartamát 2 évben, 1 és fél évben, illetőleg 1 évben állapítja meg, ennek megfelelően 6 évi, 5 és fél évi, illetőleg 5 évi szakbavágó gyakorlatot kötelesek munkakönyvvel igazolni.

Ha valaki a szakbavágó gyakorlatot munkakönyvvel igazolni nem tudja, de községi bizonyítvánnyal és egyéb tanusítványokkal kétségtelenül igazolja, hogy huzamosabb ideig tartó szakbavágó gyakorlattal rendelkezik, a m. kir. iparügyi miniszter esetről-esetre, — a méltányosság figyelembevételével, — a mestervizsgára bocsátást engedélyezheti.

Jugoszláv vendéglősök látogatása.

A Magyar Szállodaigazgatók rendezésében ezelőtt két évvel a budapesti vendégipar húsz tagja tanulmányi kiránduláson néhány napot Belgrádban és Ujvidéken töltött. Ezt a látogatást viszonzoták most a jugoszláv kartársak 27 tagja. A vendégek március 9-én érkeztek. Négynapos változatos programról gondoskodtak a budapesti kartársak, hogy a külföldi vendégek a főváros minden fontosabb és az idegenforgalom célját szolgáló intézményeket tanulmányozhassák. Március 12-én a vendégek megtekintették a budafoki állami pincegazdaságot, ez alkalommal az igazgatóság hétféle márkás bort szolgáltatott fel. Aznap este a vendégek visszatértek hazájukba.

Pályázati hírdetmény.

A Miskolc thj. város közönségének tulajdonát képező, a **Tapolca Gyógyfürdő Rt.** bérleményéhez tartozó **GÖRÖMBÖLYI-TAPOLCA fürdő** lévő „Anna” szálloda- és vendéglőépület 1940. évi április hó 15-től 1944. évi március hó 31-ig terjedő időtartamra való albérbéradása iránt nyilvános pályázatot hirdetünk.

A pályázati feltételeket tekintetében dr. **Fekete Bertalan** Miskolc thj. város polgármestere, mint Tapolca Gyógyfürdő Rt. igazgatósági elnöke (Miskolc Városháza) ad felvilágosítást, a részletes pályázati feltételeket pedig kívánatra **Petrik István**, a Tapolca Gyógyfürdő Rt. megbízott igazgatója szolgáltatja ki. (Miskolc, városi Javadalmi hivatal).

A pályázatok Tapolca Gyógyfürdő Rt. Igazgatóságához címezve **1940. évi március hó 28. napjának déli 12 órájáig** nyújtandók be dr. **Fekete Bertalan**, Miskolc thj. város polgármesteréhez, mint a Tapolca Gyógyfürdő Rt. igazgatósági elnökéhez (Miskolc, Városháza).

A pályázati határidőn túl beérkező pályázatok nem vétetnek figyelembe.

Tapolca Gyógyfürdő Rt. Igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett pályázatok közül szabadon választhasson, sőt a pályázati hírdetményt s magát a pályázati eljárást és annak eredményét meddőnek is nyilváníthatja. Pályázók tartoznak vagyoni viszonyaikat, eddigi működésüket, szakképzettségüket és minden egyéb a pályázatok elbírálásánál számbajehető körülményeiket pályázatuk mellett ismertetni és okmányserüleg igazolni.

A pályázathoz esatolandó **3000** háromezer pengő készpénznek, vagy háromezer pengő szabad, fenntartás nélküli betétből szóló, első kúriabeli pénzintézet által kiállított betétkönyvnek bánatnázéként a Tapolca Gyógyfürdő Rt. pénztárába való befizetését, illetve letétbehelyezését igazoló irat is.

Miskolc, 1940. évi március hó 6. napján.

TAPOLCA GYÓGYFÜRDŐ Rt. IGAZGATÓSÁGA

Dr. **Fekete Bertalan** s. k. polgármester, elnök.

Telesi Pál gróf miniszterelnök az érdekképviselet fontosságáról

legutóbb a következőket mondta:

— Ezt az előkészítő munkát kell folytatnunk. De nem szabad azt gondolni, hogy ha törvényt létrehozunk, ezzel minden rendben van. A törvény csak a legelső lépés. Arra is kell ügyelnünk, hogy ne huzzunk sok drótsövényt a dolog végrehajtása elé, nehogy elsősorban az bukják orra, aki a drótsövényt meghuzta. Ez áll mindenféle tervre is. Minél több szabályt csinál az ember, annál többet kell megkerülnünk, mert ha nem kerüli meg, akkor esetleg megáll az élet. Ezért fontos az érdekképviselet munkássága. Nekünk van egy tulajdonságunk, a józanság és ha néha el is távolodtunk tőle, ez vezérelt bennünket ezer esztendőn át. Ha a józanság vezérli majd a kongresszusokat, mindig vissza fogunk jutni a helyes irányhoz. Bízom a magyar gazdában, mint a nemzet törzsében.

E hó végével lejár

az év első negyede. Felkérjük a t. előfizetőinket, amennyiben az esedékes előfizetési díjat vagy hátralékot még nem küldték volna be, szíveskedjék ezen összeget vagy a küldött postabefizetőlapon, vagy postautalványon sürgősen kiadóhivatalunk címére beküldeni.

Közygylesek.

A *Pestszentkeresztői Vendéglősök és Koresmárosok Szakosztálya* mult hó 27-én tartotta évi közgyűlését.

A *Kispesti Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata* e hó 6-án tartotta *Hartmann* Ferenc ú. elnök vezetésével évi közgyűlését. Az elnöki megnyitó után *Kozma* titkár felolvasta az évi jelentést, amely az ipartársulat mult évi munkásságáról részletesen beszámolt. Pénztáros előterjesztette a zárszámadosokat, valamint a költségelőirányzatot. A közgyűlés az évi jelentést, valamint a pénztári jelentést egyhangúlag elfogadta.

Hartmann Ferenc ú. elnök azután bemutatva a pénzügyigazgatóság megkeresését a sorszállításra vonatkozólag. A közgyűlés a sörgyárak kérelmét teljesíthetőnek tartja és ilyirányú véleményt terjesztett a pénzügyigazgatóság elé. Kiseb helyi vonatkozású ügyek megtárgyalása után néhány megüresedett tisztséget választás útján töltöttek be, azután az ülést elnök berekesztette.

A *Pécs-Baranyai Vendéglősök és Koresmáros Ipartársulat* március hó 12-ére hívta össze közgyűlését.

A *Dunakeszi—Alagi Vendéglősök és Koresmárosok Szakcsoprtja* közgyűlését március hó 13-ára hívta egybe.

A *Budafokon működő Fogadósok, Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata* március hó 19-én tartja *Werl József* elnök helyiségében évi közgyűlését.

A *Kassai Vendéglősök és Italmérők Szakipartársulata* e hó 28-án tartja közgyűlését.

A *Kecskeméti Vendéglősök Szakosztálya* és a *Vendéglősök és Koresmárosok Szakcsoprtja* április hó 3-án tartja rendes évi közgyűlését.

Vendéglátóipari képesítővizsgálatok Svájcban.

Az 1940 január elsején életbelépő új svájci gazdasági törvény értelmében a vendéglátóipari engedélyért folyamodóknak a szakma egész területére kiterjedő képesítővizsgát kell tenniük. Ezentúl tehát nem lesz elég a szokványos pinceíri vagy szakácsi képzettség, illetve gyakorlat igazolása, hanem a vendéglátóiparosnak a szakma minden ágában és mindenféle vonatkozásban kellő jártasságról kell tanúságot tennie.

A szükséges ismeretek elsajátítása, kifejlesztése céljából a svájci vendéglőszövetség előkészítő tanfolyamokat rendszeresített az önállósításra törekvő vendéglősjelöltek részére. Az első ilyen rövid tanfolyamot Zürichben rendezték. A tanfolyamnak a nagyszámban jelentkezett helybeli hallgatókon kívül számos más kantonbeli résztvevője volt. A vizsgák főtárgyait a felszolgálás, konyha- és pincesimeret, sörkezelés, az élelmiszer-törvény, jogi ismeretek és könyvvezetés alkották. — Hasonló tanfolyamokat fognak rendezni a többi kantonban is. A szakmai körök véleménye szerint az új rendszer a svájci vendéglátóipar színvonalának jelentős emelkedését eredményezi.

Munkaidő meghosszabbítása iránti kérvények illetékkötelezettsége.

Az 52.803/1938. P. M. rendlet megállapította, hogy a „munkaadónak a munkaidő meghosszabbítására vonatkozóan az elsőfokú iparhatósághoz, illetőleg a bányakapitánysághoz a törvényes rendelkezések értelmében kötelező bejelentése” illetékes. Ez a rendlet kétségkívül megállapította az illetékmentességet oly esetekre, amikor a meghosszabbításhoz nem szükséges engedély, hanem csupán a bejelentés tétet kötelezővé, de nyitvahagyta azt a kérdést, hogy az ezen túlmenő munkaidőmeghosszabbítás iránti kérvények tehát olyanok, amelyekhez az iparhatóság kifejezett engedélyezése szükséges és amelyek részben az elsőfokú iparhatósághoz, részben azonban közvetlenül a kamarához, vagy az iparügyi minisztériumhoz nyújthatnak

be, illetékkötelesek-e. E kérdés tisztázását felterjesztésben kérte a kamara. A pénzügyminisztériumból most megérkezett válasz kimondja, hogy az illetékdíjjegyzék 14. tétel g) pontja alapján a munkaadónak a munkaidő meghosszabbítására vonatkozóan csak az a bejelentése illetékes, amely a törvényes rendelkezések értelmében külön engedély nélkül igénybevehető munkaidőmeghosszabbításnak kötelező bejelentésére vonatkozik. Mindazokban az esetekben azonban, amikor a munkaidő valamely hatóság külön engedélye alapján hosszabbítható esúpan meg, az e célból beadott kérvények illetékkötelesek.

Üzletvezető alkalmazásának bejelentése.

Az 1922.XII. tc. 43. §-a szerint az ipar állandékában beállott minden változást, ideértve az üzletvezetőnek alkalmazásba vételét is, az iparhatóságnak nyolc nap alatt be kell jelenteni. A törvény e bejelentési kötelezést tekintetében tehát nem tesz különbséget szabadipar és egyéb ipar között és nem mentesíti az iparost az üzletvezető alkalmazásba vételének bejelentése alól akkor sem, ha az üzletvezető az iparosnak házastársa. Az üzletvezető alkalmazásának bejelentésére annál is inkább nagyobb szükség van, mert az iparhatóságnak csak a bejelentés tudomásulvétele tárgyában hozandó határozat alkalmával nyílik módja elbírálni, hogy az üzletvezető — az 1922.XII. tc. 20. §-a szerint — saját személyében rendelkezik-e mindazokkal a feltételekkel, amelyek az ipar önálló gyakorlásához szükségesek. (13.512—1937. KKM.)

Ki kaphat fedezetnélküli kölcsönt?

A kölcsön folyósítása iránti és a fél által kitöltendő kérvényürlapot a lakóhely szerint illetékes város polgármesteri hivatalánál, illetve a községi elöljáróságnál adják ki és ugyanitt kell benyújtani. Hogyha a város vagy község erre a célra pénzügyi fedezetről nem gondoskodott, akkor — de ezakis ez esetben — az iparügyi minisztériumhoz adandó be a kölcsön igénylési kérelem. A fedezetnélküli kisipari kölcsön legmagasabb határa 500 pengő. Igényelheti minden iparos. A visszafizetési idő 10 hónap. A kamat 6,5 százalék.

Halálozás.

Bokor István volt csornai és magyaróvári vendéglős, a „Vendéglősök és Koresmárosok Temetkezési Egyesület”-ének tagja, e hó 8-án 65 éves korában Sopronban elhunyt.

„Rudolf Trónörökös Vasutas Egyesület”

Budapest, VII., Baross-tér 15. sz., a tulajdonát képező **HARKÁNYFÉRDŐ** (Baranya megye) 96 ágyas üdülőházának

NYÁRI VENDEGLŐS

s a hozzátartozó lakás bérlésére

PÁLYAZATOT HIRDET.

Kizárólag mestervizsgával rendelkezőket vesznek figyelembe. Feltételek az Egyesület elnökségénél hétköznapokon 8-14 óra között megtehetőek.

BETEGLÉSÉG MIATT

azonnal átadom

K A P O S V Á R O N

a legforgalmasabb

vendéglői és fogadói üzletemet

amely áll: három vendéglői üzlethelyiségből, öt kiadható vendégszoba nagy kerthelyiséggel, négy szobás (fürdőszobával) lakás. — Ügynökök kizárva. Érdeklődni lehet: **Lajtai József** fogadós és vendéglősnél, **Kaposvár**, Deák-tér 1.

A mestervizsgáról

Személyes és levélbeli sok érdeklődők közül a legtöbben azt szeretnék megtudni, mikép lehetne a mestervizsgát letenni. Persze olyanok is jönnek, akiknek a legkisebb jogcímük sinezen arra, hogy ilyen vizsgára való becsátástukat kérhessék.

Az esetleges személyes felvilágosítás még hagyján. De a levélbeli felvilágosítás rengeteg munkát okoz, mivel a legtöbb olyan házagosan írja meg a valóságos helyzetet, hogy abból alig lehet kihámozni, hogy milyen jogcímen akar vizsgát tenni.

A sok kérdezősködésnek tehát elejét kívánjuk venni azzal, hogy itt ismer-tjük a törvénynek a mestervizsgára való rendelkezéseit. Ezeket az érdekeltek figyelmesen olvassák el:

I. A mestervizsgálatra becsátás feltételei.

Az 1936. évi VII. tc. végrehajtására kiadott rendelet 13. §-a így szól:

I. A törvény értelmében mestervizsgálatra azok becsáthatók:

a) akik a tanviszony kitöltése után a segédi vizsgálatot letették és mint segédek vagy szakmunkások az előirt időn keresztül szakbavágó gyakorlatot végeztek, vagy, ha tanviszonyban nem állottak, a törvény 18. §-ának utolsó-előtti bekezdésében megállapított időn keresztül szakbavágó gyakorlatot végeztek;

b) akik olyan ipari tanműhelyt, tanfolyamot, ipari szakiskolát vagy egyéb oktatási intézetet, vagy főiskolák látogattak, ill. végeztek, ez a segédi vizsgálat letétele alóli mentesít és ezenfelül esetleg az egyébként előirtnál rövidebb tartamú szakbavágó gyakorlat kimutatására jogosít, ha a szükséges szakbavágó gyakorlatot igazolják (törvény 20. §);

c) akik a törvény 21. §-a alapján meghatározott szakiskola vagy szaktanfolyam sikeres elvégzését és az esetleg megkívánt szakbavágó gyakorlatot igazolják;

d) akik mint rokkantak, hadifoglyok stb. a törvény 22. §-a alapján kiadott rendelkezésekben megállapított szakbavágó gyakorlatot igazolják;

e) akik valamely képzéshez kötött ipart önállóan gyakorolnak és méltánylást érdemlő okból valamely más, képzéshez kötött iparukkal nem rokkontermesztői iparra kívánnak áttérni vagy üzletköriüket ilyen iparra kívánják kiterjeszteni és az iparhatóság a mestervizsga letételét kívánja meg (törvény 24. §);

f) azok a nők, akik túlnyomóan nők által üzemeltetett ipart kívánnak gyakorolni és a törvény 25. §-a alapján kiadott rendeletben megállapított tanidőt, segédi gyakorlatot, vagy azzal egyenlő értékűnek nyilvánított szakbavágó munkát igazolnak.

II. A törvény 18. §-ának utolsó bekezdése (1936:VII. tc. 5. §) értelmében az illetékes miniszter kivételes méltánylást érdemlő esetben mestervizsgálatra becsáthatja azt, aki nem tudja

szabályszerűen igazolni szakbavágó munkáját, feltéve, hogy az három évvel hosszabb, mint annak az iparossegédnek (szakmunkásnak) a mestervizsgálat letételéhez megkívánt szakbavágó gyakorlata, aki segédlevél megszerzése nélkül nyert munkakönyvet. A kérvényt, melyben a rendelkezésre álló bizonyítékokat meg kell jelölni és amelyhez a szakbavágó munka igazolására vonatkozó okiratokat mellékelni kell, a lakóhely szerint illetékes elsőfokú iparhatóságnál kell benyújtani. Az iparhatóság a kérvényt — a kereskedelmi és iparkamara, valamint az illetékes ipartestület meghallgatása és az esetleg szükséges vizsgálat lefolytatása után — véleményes jelentés kíséretében az illetékes miniszterhez feltérjeszti.

III. Mestervizsgálat letételére becsátható az önálló iparos is, aki a jelen rendelet hatálybalépése előtt nyert iparjogosítványt.

2. A „mester“ megjelölés használata jogosultság.

14. §. A „mester“ megjelölést cégükben, nyomtatványaikban és hirdetésekben azok az iparosok használhatják, akik a mestervizsgálatot az 1920:XII. törvényeikk hatálybalépése után letették, vagy az 1936:VII. törvényeikk hatálybalépése után le fogják tenni, avagy képesítéshez kötött ipar gyakorlására az 1922:XII. törvényeikk hatálybalépése (1923. évi november 1-e) előtt iparigazolványt, illetve iparengedélyt nyertek, végül azok, akik a mesterlevelet pótló ipari szakiskolai végbizonysítványt megszerzték.

Azok az iparosok, akik képesítéshez kötött ipar gyakorlására 1923. évi november hó 1-e és 1936. évi július hó 15-e között illetve a törvény 32. §-nak 4. bekezdése alapján kaptak iparjogosítványt, de a mestervizsgálatot nem tették le, a „mester“ megjelölést nem használhatják.

Azok a segédek, akik a mestervizsgálatot letették, a „mester“ megjelölést csak segédi, esetleg üzletvezetői minőségük egyidejű feltüntetésével (pl. mestervizsgálatot tett segéd) használhatják.

3. A mestervizsgálatra becsátás.

22. §. Aki mestervizsgálatot kíván tenni, a mestervizsgálóbizottsághoz intézett, sajátkezűleg irt beadványban köteles kérni a mestervizsgálatra becsátást és a beadványt annak a kereskedelmi és iparkamarának tartozik megküldeni, melynek területén alakított mestervizsgálóbizottság a vizsgálat megtartására illetékes. A beadványhoz esatolni kell a vizsgálatra becsátás előfeltételeit igazoló okmányokat.

A beadvány benyújtásával, illetőleg beküldésével egyidejűleg a jelölt a vizsgálat és a mesterlevél kiállításá díját a kereskedelmi és iparkamara pénztárába tartozik befizetni illetve beküldeni.

A kereskedelmi és iparkamara a szükséges okmányokkal ellátott bead-

ványt iktatja, a felet az esetleges hiányok pótlására felhívja és azután a beadványt elintézési javaslattal együtt megküldi a mestervizsgálóbizottság elnökeinek. Az elnök a beadvány kézhezvételétől számított tizenöt napon belül a bizottság két tagjának bevonásával határoz abban a kérdésben, mestervizsgálatra becsátható-e a folyamodó.

Amennyiben a bizottság a folyamodót nem találja mestervizsgálatra becsáthatónak, erről a kamarának az okmányok visszaküldésével és az okközlésével jelentést tenni köteles. A kamara pedig a bizottság határozatáról azzal a figyelemzetéssel értesíti a folyamodót, hogy a bizottság határozata ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt felelőznie van helye az elsőfokú iparhatósághoz.

Szerzett jog a fizetéses szabadságnál.

A felperes szakmunkásnak munkaadója betegsége utáni jelentkezéskor rendes időre felmondott. Felperes erre az előző években is élvezett kétheti szabadságát követelte. A munkaadó ezt megtagadta és a szakmunkás munkakönyvét is visszatartotta. A szakmunkás erre munkakönyvének kiadását és fizetéses szabadsága idejére járó illetményeit per útján követelte. A budapesti központi kir. járásbíró, mint munkaügyi bíróság a munkakönyv kiadását elrendelte, de a fizetéses szabadság iránti igényre nézve a keresetet elutasította. A budapesti kir. törvényszék, mint fellebbezési bíróság 17. Pf. 7.725 1938/6. sz. jogerős végítéletével a járásbíró ítéletét a fizetéses szabadság kérdésében az alábbi indokolással változtatta meg:

A felek között nem lévén vitás, hogy a felperes az előző években két heti fizetéses szabadságot kapott, ennek a szokásnak az alapján a 3.000 1938. Ip. M. számú rendelet 27. §-ának utolsó bekezdése értelmében a felperest a rendelet életbeléptetése után is két heti fizetéses szabadság illeti meg.

Alperes F/5. alatti levelében beismerte, hogy felperes a május 9-iki jelentkezésekor két heti fizetéses szabadságot követelt.

Alperesnek ekkor jogában állott, hogy a munkaviszonyt két heti felmondással megszüntesse, de a megjelölt rendelet 35. §-a értelmében felperes követelhetette, hogy a felmondási időre az alperes a két heti fizetéses szabadságát adja ki, tehát a szolgálat megtagadásával erre vonatkozó igényét nem vesztette el, hanem éppen fenntartotta.

Szállodám részére keresek étteremben jártas felíró vagy felírónót, egy fiatal minden esapost és egy gazdaasszonyt.

Magyar Király szálló, Losonc.

A Fogadó-Magyar
Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmai paréde-
keit képviselő
szaklap

Emelkednek a borárak

Noha még szállítási nehézségek vannak, a szilárdulás az egész borpiacon általános lett és az árak mindenütt lényegesen emelkedtek. Gyöngyös vidékén 3,2–3,5 fillér körül mozognak az árak. Az Alföldön 3 fillért kérnek a termelők. Szakkörök véleménye szerint, noha még át nem tekinthető a fagy pusztítása, vagy hogyan telett át a szőlő, de a tapasztalat azt mutatja, hogy ilyen rendkívüli hideg időjárás után a borteremés mindig kevesebb. Sopronból jelentik, hogy a fagykár 6%-ra tehető, mult héten kb. 120 hl vörösbort vettek 40–46 filléres árban. Balf közsgében naponta 3–4 vendéglős jelenik meg és 40–46 filléres árban veszik a bort.

A Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete a minap tartotta közgyűlését. Kullmann László, a MASZOBZSZ ügy. igazgatója az árkérdésről tartott előadást. Ennél a kérdésnél végigvezeti a szürettől kezdve és hivatkozással a közbejött belső és külföldi eseményekre, a bor áralakulását. Figyelmeztette a kereskedelmet arra, hogy a rendkívüli tél és ezzel kapcsolatos fagykárokról terjesztett hírek egyelőre csak kombinációk és a tapasztalat szerint, ha konstátálhatók is ma már bizonyos károk, de a kereskedelmet inti, hogy ezeket a híreket fenntartással fogadja. A termelés az idén kétségtelenül munkahiánnyal, ezzel kapcsolatosan magasabb munkabérekkel és drágább védekezőszerekkel kell, hogy számoljon. Ennek a következménye magasabb borár kell, hogy legyen. Az országban általában elég nagy készletek állanak eladatlanul a termelőknél, ez azonban nem zavarja a kormányt és ő maga is indokoltan látja a borárak fokozatos és állandó emelkedését, hogy egy sima, de a termelést okvetlenül kielégítő ár alakuljon ki, amely átmenet lehet az új termésárakra. Nagy súlyt helyez arra, hogy a kereskedelmet állandóan informálja, úgy, mint eddig, az áralakulásról, mert bár ma a MASZOBZSZ fel van tökéletesen készülve arra, hogy a kormány által vezetett és eddig is he-

lyesnek bizonyult árpolitikát, ha kell, saját maga is legmesszebbmenő mértékben alátámassza, az egészséges árkialakulás azonban csak a kereskedelem közbenjöttével történhet. A kormány tehát, amidőn elsősorban a termelés lehetőségeit biztosítja és érdekeit védi, ugyanakkor a helyes árkialakulással egyben a kereskedelmi lehetőségeket is biztosítani kívánja.

A bor származási bizonyítványa

Irta: Dr. Terray Lajos

orsz. szőlészeti és borászati felügyelő.

Az 1936. évi V. tc. 13. §-a, illetőleg a 70.000/1936. F. M. rendelet 18. §-a intézkedik a borok származási bizonyítvánnyal leendő ellátásáról.

Bizonyos fokozottabb védelemben részesülő nemes borfajták, úgymint Soproni Veltelini, Móri Ezerjő, Somló Furmint, Badaecsonyi Furmint, Rizling, Muskotály, Kéknyelű, Auvergnas Gris, Balatonfüredi Rizling, Szekszárdi Pécsi, Villányi Kadarka, Egri Bikavér, Egri és Gyöngyösi Kadarka, végül Tokajhegyaljai Asszú, Szamorodni, Máslás, Fordítás és Esszencia forgalombahozataluk esetén **származási bizonyítvánnyal látandók** el a vásárló kényelmére, minden esetben, ha az eladott mennyiség az 1 hl-t meghaladja. **E származási bizonyítványokat vagy a hegykézségek, vagy a községi előljáróság, vagy pedig az illetékes m. kir. szőlészeti és borászati ker. felügyelőség állítja ki.** Ismételtelen előfordult azonban, hogy a borvásárlók részben saját hibájukon kívül, részben pedig saját hibájukból kifolyólag elvesztették származási bizonyítványaikat, mely fajták további értékesítésénél több-kevesebb nehézséget, főleg azonban anyagi hátrányt okozott, mivel a bor azonosságát igazolni nem tudták, a jó árat pedig az az új vevő megadni nem akarta s így a fajbor csak értékén alul kerülhetett piacra. A borvásárló közönség abban a jöhísemű tévedésben van, hogy ha elveszti származási bizonyítványát, azt a kiállítótól újból követelheti. Ez azonban tévedés, mert a származási bizonyítvány minden kétséget kizáró módon csak okirat lehet, már pedig okirat egy és ugyanarra az esetre vonatkozólag nem szabad tetszés szerinti mennyiségben kiállítani, annál kevésbbé, mert hiszen bizonyítványok túlnyomólag iktatószámmal vannak ellátva. Mitévő legyen hát a borvásárló, akitől származási bizonyítványát elloptak? Egyedüli mód, ha a károsult az okiratot az 1911. évi I. tc. 15. címében részletezett eljárás szerint megsemmisítteti s ennek megtörténté-

vel új okirat kiadását kéri. A követendő eljárás a következő: az illető fél, aki az elvesztett bizonyítvány pótlásul újat óhajt magának kiállítani, kérvényt nyújt be az illetékes kir. járásbíróshoz, a kérvényhez több példányban hirdetményt csatol, amely hirdetményben részletesen felsorolja az elvesztett vagy megsemmisült bizonyítvány adatait, esetleg az elvesztés vagy megsemmisülés körülményét. A járásbíróshoz ezután végzést hoz és elrendeli a hirdetménynek a hivatalos lapban leendő közhírretételét (legalább három ízben szükséges a közzététel). Egyúttal záros határidőt állapít meg arra nézve, hogy az elvesztett okirat megtalálójának idejében jelentkezhessek. Amennyiben a megszártott határidő letelet és az alatt senki sem jelentkezett az elvesztett bizonyítvánnyal, sem pedig hírt nem adott róla: az illetékes járásbíróshoz megállapítja a kérdéses bizonyítvány megsemmisítését, amelynek megtörténte után semmi akadály nincs annak, hogy a kiállító fél új bizonyítványt adjon ki. Az így kiállított új bizonyítványra azonban azt is rá kell vezetni, hogy az eredeti okirat mily bírósági végzés alapján mondott ki megsemmisítettnek. Az elvesztett okiratot semmisnek nyilvánító végzést az okiratot kiállítóknak is ki kell kézbesíteni.

Fogadó rendbentartása.

Fogadós ipar gyakorlására szolgáló helyiségek és felszerelések, valamint a fogadó udvara kellő tisztántartásának elmulasztása miatt a 80.202/1934. K. M. számú r. l. és 3. §-ai alapján folyamatba tett kihágási ügyben a Kihágási Tanács 1.199/1940. kih. sz. ítéletével terhelte a kihágás vádjá és jogkövetkezmenyei alól felmentette az alábbi megokolással:

A 80.202/1934. K. M. számú rendelet 2. §-ának (3) bekezdése értelmében, amennyiben a fogadós az iparának gyakorlására szolgáló helyiségeit, vagy ezek felszerelését nem tartja rendben, az elsőfokú iparhatóság véghatározattal felhívja az iparost, hogy a megállapított határidőn belül a hivatkozott rendelet 1. §-ában foglalt rendelkezéseknek tegyen eleget. A fogadós csak az esetben követ el kihágást, ha a felhívásnak a megállapított határidőn belül nem tesz eleget. Minthogy az iratokból megállapíthatólag terhelte az elsőfokú iparhatóságot semmiféle ilyen felhívás nem érkezett, bünnöessége meg nem állapítható.

PÁLYÁZATI HIRDETMEŒY.

A Csillaghegyi Polgári Kör vezetősége pályázatot hirdet

ÜZLETVEZETŐI ÁLLÁSRA.

Pályázati feltétel: képesített, keresztény vallás vendéglős, ezer pengő övadékkal. Az üzletvezetőnek természetben lakás, az italok tiszta jövedelme után 30% jutalék jár.

A pályázatot írásban Sándor Ádám háznagy címére Csillaghegy, Kinizsi-u. 24. sz. küldendő.

Egy feltétlen megbízható ügyes gazdaasszony keresetk. Ajánlatokat: „Megbízható” jelígre a kiadóba.

A bor savtalanítására mi a jobb:

a szénsavas kálium, avagy a szénsavas kalcium? A mustba adható-e már a szükséges mennyiség, avagy csak a zajos erjedés után? A már erjedésben lévő musthoz milyen szer adható és mennyi, hogy a további erjedést megakadályozzuk és így tartós, édeskés bort nyerjünk?

1. A must és a bor savtalanítására a magyar bortörvény kizárólag csak a tiszta szénsavas meszet (Calcium carbonicum praecipitatum parum) engedélyezi, ellenben a szénsavas kálium (hamuszír) használata tilos, mert ez utóbbi szer a borban oldva maradván, növeli annak hamutartalmát. 2. A must savtalanítása nem célszerű, jobb megvárni a kiejedést, de ekkor is csak abban az esetben savtalanítsunk, ha a borra sürgősen szükségünk van. Jobb megvárni a savtalanítással az első fejtést, mert 2-3 hónapi állás után nagyon meg szoktak szelidülni az újborok (borkőkiválás, természetes savcsökkenés az almasavbontó baktériumok révén), s így később sokkal kisebbfokú savtalanításra lesz szükség. 3. A még édeskés, erjedő must további erjedésének megállítására többféle mód kínálkozik, de konzerváló szereket használni szigorúan tilos, mint pl. szalicilsav, benzoésav, nipakombin, mikrobin, stb. Legmegbízhatóbb módszer, ha hordópasztöröző készüléken hajtjuk át a részlegesen kiejedt mustot, mert 72-75 C-fokon az élesztők feltétlenül elpusztulnak benne. Járhatnak el úgy is, hogy a zajos erjedés befejezte előtt gyorsan lefejtjük a saporól, erősen megkénezzük (hl-kint 4-6 tabletta káliummetabiszulfit), megszellőztetjük, lehűtjük és lehetőleg hűvös pinceágban tartjuk. Illetve nagyon tanácsos energikus derítést is alkalmazni, hl-kint 15 gr esersavat és 30 gr zselatint adagolva. Fontos továbbá hogy később újbórral, vagy ilyenl fertőződtő szivattyúval, edényekkel, stb. ne kerüljön érintkezésbe, mert újból életerős élesztő juthatna bele.

Arany Bárány Szálloda

kávéház, étterem, söntés, 40 szállodaszoba, központi fűtés, berendezéssel azonnal kiadó. Konkurenciamentes!

Bővebbet a tulajdonosnál:
ZALAEGERSZEGEN.

HA JÓ BORT OLCSON

akar vásárolni, keresse fel
VASS MIHÁLY borügynököt
Kerekegyháza, Andrassy-u. 110.

A Vendéglősök és Koresmárosok Temetkezési Egyesülete

elnöksége ezúton közli az igazgatósági tagokkal, hogy a rendes havi igazgatósági ülések e hótól kezdve nem a pénteki, hanem a keddi napon lesznek megtartva. A legközelebbi igazgatósági ülés március 19-én lesz megtartva. egyesület.

A Budapesti Kávésok Ipartestülete

március 12-én tartotta közgyűlését. *Mészáros Győző* megnyitójában beszámolt az ipartestületnek az árrögítés feloldása érdekében tett lépéseiről, valamint a zsidótörvény végrehajtásával kapcsolatos azon intézkedésről, hogy a zsidótörvény alá eső kávéházakban a dohányárúsítási jog április végén megszűnik. A közgyűlésen ebben a kérdésben azt az álláspontot foglalta el, hogy kérni fogja a trafikengedélynek az illető kávéházak keresztyén és tűzhareos alkalmazottai számára való átírását. Egy régebbi rendelkezés szabályozta a kávéházak százalérendszerét olyképp, hogy a fogyasztás után 15 százalék került borral megváltásként számláztatásra. A befolyt százalékot az eddigi gyakorlat szerint úgy osztották meg a főpincér és a kiszolgáló személyzet között, hogy a százalék 40%-át a főpincért illette meg, 60% pedig a kiszolgáló személyzeté volt. Mozgalom indult, hogy a százalékarányt változtatták meg a kiszolgáló személyzet javára. A közgyűlésen e téma körül rendkívül viharos vita keletkezett s kivétel nélkül a főpincér mellett foglaltak állást.

ÜZLETI HIREK.

Székesfehérvár. Özv. *Barkács Imréné* üzletét a Lövölde-tér 26. sz. alatt átvette *Kántor Istvánné*.

Vendéglői berendezések

Új és használt

Kerti bútorok, kuglifelcserezés, evőszkók, üvegáru
legolesőbban

FRIED

KIRÁLY UCCA 44. SZÁM
K Ö L C S Ö N Z É S !
Telefonszám: 12-91-34.

A Kristály-vizet

forgalomhoz a Szent Lukács
Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

Kecskeméti Mintapince és Kereskedelmi kft.

KECSKEMÉT, SZÉCHENYI-U. 2.

Fellner Béla

f.ú.v.

Első belvárosi szállodalai, vendéglői és kávéházi személyzeteket
közvetítő iroda

Budapest, IV., Molnár ucca 3.
Telefon: 1-814-01.

HA KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ

kiskörösi és csengödi kadarkát, v. rizlingborokat kíván napiáron venni, forduljon bizalommal Csengödi Pál borbizományshoz Kiskörös, Nagyatádi Szabó István-u. 5. sz. alá.

Most jelent meg **Reigl László**
legújabb szakkönyve

Ételismeret. Hármas szabvány.

E kitűnő könyv ára 6.— pengő és megrendelhető kiadóhivatalunkban.

Vendéglőkben, korcsmákban és kávéházakban szükséges plakátok

Az új bortörvény kivonatának
kifüggesztése nem kötelező!

	drbja fill.
Ötnyelvű százalék-plakát nagy..	—30
Ötnyelvű százalék-plakát kicsi..	—12
A koresmai hitel eltörléséről szóló plakát	—60
Dohányozni tilos! Tánchelyiségbe kötelező	—40
Fiatalkoruak szesztilalmáról (1927. évi XXXIII. tc.) szóló plakát	—46
Személyzeti okmánytasak	—12
Éneklés, lármazás tilos	—25
Padlóra köpni tilos	—25
Káromkodni tilos	—30
Kutyákat behozni tilos	—30
A sütemények fogdosása	—30

Vidékre db-ként 10 fill. portóval több.
Megrendelhető kiadóhivatalunkban
Budapest, VI, Csengery ucca 51. l.e.7.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.

TELEFON: 269-698.

VÁROSI IRODA:

BUDAPEST, V, ALKOTMÁNY UCCA 15. SZÁM.

TELEFON: 114-262.